

Nr 263.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anslag för budgetåret 1947/48 till domkapitlen och stiftsnämnderna m. m.; given Stockholms slott den 18 april 1947.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande statsrådet hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

N. Quensel.

Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 18 april 1947.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE, KOCK.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anför här efter statsrådet Quensel följande.

Under åttonde huvudtiteln, punkterna 40 och 44, har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, beräkna för budgetåret 1947/48

dels till Domkapitlen och stiftsnämnderna: Avlöningar ett förslagsanslag av 475 000 kronor;

dels till Domkapitlen och stiftsnämnderna: Omkostnader ett förslagsanslag av 84 700 kronor;

dels ock till Kurser för utbildande av kyrkomusiker m. m. ett förslagsanslag av 13 600 kronor.

Sedan ärendena numera färdigberetts, anhåller jag att få ånyo anmäla desamma. Tillika torde jag få anmäla frågan om anvisande av medel för tryckning av vissa finskspråkiga kyrkliga böcker.

1. Förslagsanslaget till Domkapitlen och stiftsnämnderna: Avlöningar.

Ur detta anslag bestridas avlöningskostnader för den vid domkapitlen och stiftsnämnderna anställda personalen samt dessutom arvoden och andra ersättningar till vissa domkapitelsledamöter m. fl. Av dessa kostnader ankommer för närvarande på statsverket hela kostnaden för den vid domkapitlet i Stockholm avlönade personalen ävensom kostnaden för nämnda arvoden och andra ersättningar till den del, dessa ej belöpa på skoglig personal hos stiftsnämnderna, samt på kyrkofonden hela kostnaden för den skogligen personalen hos stiftsnämnderna. De kostnader i övrigt, vilka bestridas från anslaget, delas lika mellan statsverket och kyrkofonden.

Kyrkofondens bidrag till angivna ändamål återfinnes i form av särskilda uppbördsmedel i den för domkapitlen och stiftsnämnderna fastställda avlöningsstaten, vilken jämte därtill hörande bestämmelser är införd i statsliggaren, sid. 479 ff. Avlöningsstaten slutar på 321 000 kronor, med vilket belopp anslaget nu är uppfört.

Av *domkapitlens* och *stiftsnämndernas* anslagsäskanden för budgetåret 1947/48 inhämtas följande.

1. Domkapitlet i Stockholm. Domkapitlet har upprepat sin tidigare gjorda framställning om förändring av den extra ordinarie kanslibiträdesbefattningen i lönegraden Eo 7 till ordinarie befattning i samma lönegrad. Vidare har domkapitlet hemställt, att den nuvarande amanuensbefattningen med halvtidstjänstgöring i lönegraden Eo 16 måtte förändras till en befattning med heltidstjänstgöring i samma lönegrad. Till stöd för sistnämnda framställning har anförts:

I samband med inrättandet av Stockholms stift den 1 juli 1942 erhöll Stockholms domkapitels kansli en i vissa avseenden förändrad personalorganisation. Vad beträffar personalen med juridisk utbildning innebar omorganisationen, att den ditillsvarande befattningen såsom sekreterare med ett arvode av 5 000 kronor för år förändrades till en stiftssekreterartjänst i lönegraden A 27 samt att såsom biträde åt stiftssekreteraren nyinrättades en amanuensbefattning med halvtidstjänstgöring i lönegraden Eo 16. De erfarenheter, som vunnits under de fyra år, som förflutit sedan Stockholms stift inrättades, ha emellertid visat, att nämnda personaluppsättning är otillräcklig. Arbetsbelastningen vid domkapitlets kansli har nämligen visat sig vara av väsentligt större omfattning än vad som antogs skola bliva fallet, när den nuvarande personalorganisationen fastställdes. Detta har medfört ett starkt behov för stiftssekreteraren att erhålla ökat biträde för beredning och föredragning av ärenden

samt för uppsättande av expeditioner och protokoll. En jämförelse med förhållandena i Visby stift, där den juridiskt utbildade personalen utgöres av en stiftssekreterare i lönegraden A 24 och en amanuens med heltidstjänstgöring i lönegraden Eo 18, utvisar, att arbetsbördan vid Stockholms domkapitel är av minst samma omfattning som inom förstnämnda stift. Sammanlagda antalet diariéförda ärenden vid Visby domkapitel och stiftsnämnd uppgick sålunda år 1944 till 983 och år 1945 till 974, medan motsvarande siffror för Stockholms domkapitels vidkommande under samma år utgjorde 896 respektive 1 014.

Domkapitlet, som är medvetet om att arbetets omfattning ej kan siffermässigt beräknas med ledning allenast av antalet diariéförda ärenden, håller före, att Stockholms stift, det till folkmängden näst största i riket, med en oavlåtliga växande befolkningssiffra, med ett flertal i kyrkligt hänseende svårbemästrade jätteförsamlingar och andra på det kyrkliga området svårlösta problem, är i trängande behov av en utökning av den juridiskt utbildade arbetskraften vid domkapitelsexpeditionen.

II. Kanslipersonal hos övriga domkapitel samt stiftsnämnderna m. m.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän. Vissa domkapitel ha beräknat utgiftsökningar till följd av löneklassuppflyttningar. Vidare ha föreslagits följande ändringar.

Uppsala.

Domkapitlet har anhållit, att den nuvarande stiftsnotariebefattningen i lönegraden Eo 20, som enligt gällande arbetsordning vore förbunden med kvalificerade uppgifter och om vars fortsatta behövlighet ingen tvekan kunde råda, måtte förändras till ordinarie befattning i lönegraden A 21.

Växjö.

Domkapitlet har, under åberopande av en framställning i ämnet av *vederbörande stiftsjägmästare* och över framställningen avgivet yttrande av *stiftsnämnden*, hemställt, att en kanslibiträdesbefattning i lönegraden A 7 måtte inrättas för stiftsnämndens expedition samt att nuvarande kontorsbiträdet Sigrid Arndt måtte få utan ansökningsförfarande utses till innehavare av den nya befattningen. Biträdespersonalen vid domkapitels- och stiftsnämndsexpeditionen utgöres av en kansliskrivare (A 11) och ett kontorsbiträde (Eo 4). Kansliskrivaren har sin tjänstgöring helt förlagd till domkapitlet, medan kontorsbiträdet fullgör sin tjänstgöring helt vid stiftsnämnden.

Domkapitlet har framhållit, att behovet av en förstärkning av arbetskrafterna särskilt vid stiftsnämndens expedition länge varit aktuell. Med hänsyn till önskvärdheten av största möjliga sparsamhet med allmänna medel hade likväl någon åtgärd för expeditionspersonalens utökande ej vidtagits. Då emellertid arbetsuppgifterna vid stiftsnämnden nu ökats i sådan grad, att med den tillgängliga personalen arbetets behöriga gång äventyrades, såge sig domkapitlet nödsakat anhålla om erforderligt anslag för anställande av ytterligare arbetskrafter.

Stiftsnämnden har understrukit, att arbetsuppgifterna vid stiftsnämndens expedition under de senaste åren väsentligt ökats. Antalet diarieförda ärenden, som under år 1944 utgjort endast 985, hade under år 1945 ökats till 1 424 och överstego 1 000-talet redan vid halvårsskiftet 1946. Antalet utgående expeditioner visade motsvarande stegring. Enbart försäljningsärendena, vilka utgjorde en stor del av de ärenden, som handlades av nämnden och vilkas antal — att döma av stiftsnämndernas avgivna årsberättelser — syntes vara väsentligt större i Växjö stift än i något annat stift i riket, medförde en avsevärd belastning för expeditionen, ej minst för nu ifrågavarande kontorsbiträde.

Beträffande kontorsbitrådets arbetsuppgifter har *stiftsjägmästaren* anfört bland annat följande.

Kontorsbitrådets arbetsuppgifter för stiftsjägmästaren ha omfattat — förutom maskinskrivning — att föra liggare över avverkningar och skogsvårdsåtgärder å de till ett 350-tal uppgående ecklesiastika fastigheterna, göra sammanställningar för årsberättelsen, uträkna eller kontrollera stämplings- och tumsedlar, föra specialer till kassabok för biskops- och de allmänna kyrkohemmanens förvaltning, tillfälligtvis biträda med kartritning och arealräkning, föra stiftsjägmästarens diarium och ombesörja all expediering av handlingar och övriga skrivelser. För de årligen återkommande skogsauktionerna (inställda år 1945 på grund av Kungl. Maj:ts beslut) har hon därjämte självständigt uppsatt försäljningslängder, ombesörjt annonsering, tryckning och korrekturläsning av längder och övriga trycksaker ävensom bokfört och fördelat kostnaderna. Arbetsuppgifterna ha sålunda varit av det mest mångskiftande slag och krävt ett biträde med både kvalifikationer och förmåga att arbeta självständigt. Med den nya skattereformen med skatt vid källan väntas ytterligare arbete, alldenstund å biskops- och de allmänna kyrkohemmanen under stiftsjägmästarens direkta förvaltning årligen varit sysselsatta ett 75-tal arbetare under kortare eller längre perioder.

Det är otvivelaktigt, att nuvarande lönegradsplacering är för låg, då kraven å denna befattningshavare icke kunna sättas lägre än å kanslibitraden inom domänverket, å lantmäterikontoren, länsstyrelserna etc., kanske snarare högre med tanke på de mångskiftande arbetsuppgifterna ävensom på det förhållandet, att stiftsjägmästaren i stor utsträckning är borta på tjänsteresor. Vederbörande måste under dessa tider kunna arbeta utan dagliga anvisningar, mottaga uppgifter och i möjligaste mån lämna upplysningar vid ständiga telefonförfrågningar om de mest skiftande ting.

För stiftsjägmästaren i detta ur skogssynpunkt mest värdefulla stift i riket måste det alltid framstå som ett ofrånkomligt krav att ha tillgång till ett högt kvalificerat biträde å expeditionen, om hans tjänst skall kunna skötas i behörig ordning. För hans verksamhet skulle det därtill vara till gagn, om ytterligare expeditjonsarbete kunde avlastas, exempelvis all kassabokföring.

L u n d.

Domkapitlet har hemställt, att den nuvarande stiftsnotariebefattningen i lönegraden Eo 20 måtte förändras till ordinarie befattning i lönegraden A 21. Domkapitlet har därvid framhållit, att den nuvarande innehavaren av ifrågavarande befattning varit anställd hos domkapitlet sedan år 1933.

Visby.

Domkapitlet har upprepat sin vid ett flertal tidigare tillfällen gjorda framställning om uppflyttning av stiftssekreterar- och stiftsjägmästartjänsterna från lönegraden A 24 till lönegraden A 27.

Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t. Domkapitelsledamot, som förordnats för viss tid eller utsetts genom val, äger åtnjuta ett årligt arvode av, i Uppsala och Lunds stift 700 kronor, i Visby stift 300 kronor samt i övriga stift 500 kronor.

Domkapitlet i Luleå har ånyo gjort framställning om höjning av arvodet för domkapitlets ledamöter från 500 till 700 kronor

Statskontoret har avstyrkt den ifrågasatta arvodeshöjningen.

Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal. Vissa domkapitel ha beräknat något högre eller lägre medelsbehov på grund av löneklassförändringar och dylikt. I övrigt ha följande förändringar ifrågasatts.

Uppsala.

Av anslagsmedlen till övrig icke-ordinarie personal disponeras nu ett belopp av 2 247 kronor till avlönande av ett mot arvode anställt skrivbiträde. *Domkapitlet* har hemställt, att, då behovet av maskinskrivningspersonal vore trängande och permanent, en befattning som extra skrivbiträde i lönegrad Ex 1 i stället måtte få inrättas.

Linköping.

Till arvode åt gårdskarlar har *domkapitlet* beräknat 600 kronor, innebärande en höjning med 100 kronor. Höjningen har ansetts ofrånkomlig på grund av de ökade levnadskostnaderna.

Skara.

Domkapitlets kanslipersonal består, förutom av annan personal, av två extra skrivbiträden (Ex 2). *Domkapitlet* har hemställt, att det ena skrivbiträdet, som tjänstgjorde å domkapitlets och stiftsnämndens gemensamma expedition, måtte erhålla extra ordinarie anställning i lönegraden Eo 2. Det andra skrivbiträdet, som tjänstgjorde å stiftsjägmästarens expedition, borde med hänsyn till biträdets arbetsuppgifter placeras som kontorsbiträde i lönegraden Eo 4.

Västerås.

Kanslipersonalen hos *domkapitlet* består, förutom av stiftssekreteraren, stiftsnotarien och expeditionsvakten, av en kansliskrivare (A 11), ett kontorsbiträde (Eo 4) och ett skrivbiträde (Eo 2). Av *domkapiteln* är det endast Västerås och Strängnäs domkapitel, som icke har någon amanuens.

Domkapitlet har upprepat sin framställning för innevarande budgetår om anvisande av medel för anställande av ytterligare ett kontorsbiträde i lönegraden Eo 4 och därvid anfört följande.

Att Kungl. Maj:t icke ansett sig böra bifalla domkapitlets framställning för innevarande budgetår synes domkapitlet i väsentlig grad ha berott på det ifrågasatta borttagandet av domkapitlen såsom mellaninstans i ärenden rörande folkskoleväsendet och den inverkan ett sådant borttagande skulle kunna få på domkapitlens arbetsbörda. Domkapitlet vill häremot såsom sin mening framhålla, att den minskning i arbetsbördan, som ett bortfallande av skolärendena skulle medföra, ingalunda är av den omfattning, att den skulle lösa frågan om arbetskrafterna vid domkapitlet i Västerås. Denna minskning torde för övrigt komma att mer än uppvägas av ökningar i arbetsuppgifterna på andra områden, exempelvis den väntade nya lagstiftningen rörande organisation av kyrkomusikerbefattningar.

L u n d.

Biträdespersonalen består av en kansliskrivare (A 11), ett kanslibiträde (A 7), två kontorsbiträden (Eo 4), ett arvodesavlönat skrivbiträde med heltidstjänstgöring och ett arvodesavlönat skrivbiträde med deltidstjänstgöring.

Domkapitlet har under hänvisning till sina petita för innevarande budgetår ånyo hemställt, att det arvodesavlönade skrivbiträdet med heltidstjänstgöring, vilket åtnjuter arvode, motsvarande avlöning enligt lönegraden Ex 4, måtte få anställas såsom kontorsbiträde i lönegraden Eo 4. Vidare har domkapitlet hemställt, att skrivbiträdet med deltidstjänstgöring måtte få anställas i lönegraden Eo 2. Båda skrivbiträdena hade tjänstgjort hos domkapitlet sedan 1942.

K a r l s t a d.

Kanslipersonalen består, förutom av stiftssekreteraren, stiftsnotarien, amanuensen och expeditionsvakten, av en kansliskrivare (A 11), ett kontorsbiträde (Eo 4) och ett mot ett arvode av 317 kronor 50 öre per månad anställt skrivbiträde (karriterska). Kontorsbiträdet har hela sin tjänstgöring förlagd till stiftsjägmästarexpeditionen. Skrivbiträdet tjänstgör under cirka 9 månader om året som karriterska m. m. på samma expedition och uppehåller under resten av året vikariat å domkapitelsexpeditionen.

Domkapitlet har hemställt, att kontorsbiträdesbefattningen måtte förändras till kanslibiträdesbefattning i lönegraden Eo 7 och att skrivbiträdet måtte erhålla extra ordinarie anställning i lönegraden Eo 4. Därvid har domkapitlet åberopat av *vederbörande stiftsjägmästare* gjord framställning, vari anförts bland annat följande.

Kontorsbiträdet har så kvalificerad tjänstgöring att hennes uppflyttning till kanslibiträde i lönegrad Eo 7 är väl motiverad. Jag vill framhålla, att kontorsbiträdet på stiftsjägmästarexpeditionen i Uppsala från den 1 juli 1946 uppflyttats från lönegraden Eo 4 till lönegraden Eo 7. Då härvarande kontorsbiträde har minst lika ansvarsfull och krävande befattning, fordrar rätt och billighet, att även hon blir placerad i lönegraden Eo 7. Jag vill hänvisa till

motiveringen i motionen I:150 till 1945 års riksdag, vilken motivering i huvudsak gäller för nu föreslagna tjänstuppflyttning till lönegrad Eo 7.

På stiftsjägmästarens expedition har sedan 1938 varit anställda minst en, oftast två kartriterskor, vilka, förutom kartritning varit sysselsatta med utarbetande av skogsindelningsplaner m. m. Att en kartriterska för framtiden erfordras året runt på stiftsjägmästarexpeditionen, är ställt utom allt tvivel, isynnerhet som denna även under cirka 3 månader skall tjänstgöra som vikarie på domkapitlets expedition. Då det är synnerligen svårt att erhålla kompetenta kartriterskor och det dessutom är av största vikt att, sedan erfarenhet vunnits i det speciella arbete som förekommer på en stiftsjägmästarexpedition, ombyte av personal ej äger rum, får jag hemställa, att befattningen som kartriterska m. m. på stiftsjägmästarexpeditionen föreslås bliva placerad i lönegraden Eo 4.

Statskontoret har anfört följande.

Sedan den 1 juli 1946 finnes å stiftsjägmästarexpeditionen i Uppsala en extra ordinarie kanslibiträdesbefattning. Med åberopande härav har förordats en uppflyttning av de extra ordinarie kontorsbiträden å stiftsjägmästarexpeditionerna i Karlstads och Växjö stift från 4 till 7 lönegraden. Statskontoret är emellertid icke helt övertygat om att sistnämnda expeditioner framför övriga böra tilldelas kanslibiträden. Frågan härom synes tillsvidare kunna anstå i avvaktan på en allmän översyn av de högre biträdestjänsterna. Vad angår den arvodesanställda kartriterskan vid stiftsjägmästarexpeditionen i Karlstad lärer nämnda befattningshavare tillsvidare kunna hänföras till lönegrad Ex 4.

Luleå.

Kanslipersonalen hos domkapitlet utgöres, förutom av stiftssekreteraren, stiftsnotarien, amanuensen och expeditionsvakten, av en kansliskrivare (A 11), två kontorsbiträden (Eo 4) och ett arvodesavlönat skrivbiträde.

Domkapitlet har anhållit, att amanuensbefattningen måtte förändras till stiftsnotariebefattning i lönegraden Eo 20 och en ny amanuensbefattning med halvtidstjänstgöring i lönegraden Eo 18 samtidigt inrättas. Av rekryterings-skäl vore det angeläget att sistnämnda befattning icke erhöles ogynnsammare löneställning än den angivna. Till stöd för ifrågavarande förslag har domkapitlet vidare anfört bland annat följande.

Till belysande av behovet av denna personalförstärkning åberopas nedanstående statistiska material, avseende antalet diarieförda ärenden under vart och ett av de senaste åtta åren.

År	1938	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945
Domkapitlet	1982	2127	1985	1792	1974	2015	2023	2007
Stiftsnämnden	726	930	682	779	847	941	1083	1140
Summa	2708	3057	2667	2571	2821	2956	3106	3147

Under tiden t. o. m. augusti 1946 har vid Luleå domkapitels expedition (domkapitlet + stiftsnämnden) diarieförts 2 278 ärenden.

Till jämförelse må hänvisas till förhållandet vid den domkapitelsexpedition, som i fråga om arbetsbördan torde stå härvarande expedition närmast, nämligen expeditionen i Uppsala. Enligt inhämtad upplysning diariefördes därstädes år 1945 sammanlagt 3 224 ärenden (domkapitlet 1 624 + stiftsnämnden

den 1 600), d. v. s. ungefär samma antal som vid härvarande expedition. Under tiden t. o. m. augusti 1946 har vid Uppsala domkapitelsexpedition diarieförts 2 241 ärenden (domkapitlet 1 152 + stiftsnämnden 1 089). Vid Uppsala-expeditionen äro emellertid anställda fyra heltidstjänstgörande jurister nämligen, förutom stiftssekreteraren i lönegrad A 28, en ordinarie stiftsnotarie i lönegrad A 21, en extra ordinarie stiftsnotarie i lönegrad Eo 20 samt amanuens i lönegrad Eo 16. Vidare må erinras om, att även den övriga kanslipersonalen i Uppsala är talrikare än den i Luleå.

Härmed anser sig domkapitlet hava ådagalagt det trängande behovet av en förstärkning av den kvalificerade arbetskraften å härvarande domkapitelsexpedition. Det i stor utsträckning bedrivna övertidsarbetet ger även ett klart belägg på ett sådant personalförstärkningsbehov. En lösning av frågan på av domkapitlet föreslaget sätt skulle i hög grad bidra till hävande av den alltför stora arbetsbelastningen för särskilt ifrågavarande befattningshavare. Domkapitlet vill ytterligare betona angelägenheten av att den föreslagna personalorganisationen genomföres redan fr. o. m. ingången av nästa budgetår.

Statskontoret har i anslutning till vad departementschefen i 1946 års åttonde huvudtitel (sid. 91) anfört angående inrättande av med pensionsrätt förenade befattningar vid domkapiteln och då för övrigt personalbehovet inte kunde bedömas enbart med ledning av den gjorda jämförelsen mellan antalet diarieförda ärenden, avstyrkt bifall till Luleå domkapitels framställning.

III. Skoglig personal hos stiftsnämnderna.

Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal. *Domkapiteln i Uppsala och Karlstad* ha på grund av löneklassförändringar för stiftsjägmästarassistenterna hemställt om ökade anslagsmedel med tillhopa 600 kronor, varjämte *domkapitlet i Västerås* beräknat medel, 100 kronor, för vikarie åt stiftsjägmästaren. Vidare har *stiftsnämnden i Strängnäs* gjort framställning om anvisande av medel, 1 500 kronor, för anställande av ett tillfälligt skogligt biträde under cirka 2 månader med hänsyn till att arbetsbalans uppstått dels på grund av stiftsjägmästarens sjukdom och avsaknaden av vikarie under hans sjukdom och semester, dels ock på grund av otillräcklig kanslipersonal.

Domkapitlet i Skara har hemställt om inrättande av en befattning som stiftsjägmästarassistent i lönegraden Eo 20. Domkapitlet har därvid åberopat en framställning från *stiftsnämnden*, till grund för vilken framställning ligger en av *vederbörande stiftsjägmästare* verkställd utredning. Stiftsnämnden har anfört:

Som framgår av stiftsjägmästarens utredning är arealen ecklesiastik skogsmark inom Skara stift — 16 564 hektar — väsentligt mindre än motsvarande arealer i de stift, där stiftsjägmästarassistent finnes. Uppsala stift har sålunda 35 721 hektar skogsmark, Karlstads stift 31 312 hektar, Växjö stift 32 641 hektar, Västerås stift 27 146 hektar och Härnösands stift 61 338 hektar. Avgörande för frågan hur mycket arbete skötseln av de ecklesiastiska skogarna i ett stift medför för vederbörande stiftsjägmästare är emellertid icke blott skogsmarkens omfattning utan också, förutom annat, det antal skiften, vari

skogsmarken är uppdelad. Det är uppenbart, att skogen blir mera svårskött, om den är splittrad i ett större antal skiften, än om den är fördelad i ett mindre antal sådana. Ur denna synpunkt blir skötseln av de ecklesiastika skogarna i Skara stift synnerligen tidskrävande, i det dessa äro fördelade på inemot 900 skiften. Inget annat stift torde ha sina skogar fördelade på så många skiften. En annan fråga, som också är av väsentlig betydelse vid bedömande av vederbörande stiftsjägmästares arbetsböda, är omfattningen av den skogsmark, som tillhör allmänna kyrkohemman och biskopshemman. Dessa skogar stå under stiftsnämndens omedelbara förvaltning och åsamkar därför stiftsjägmästaren mera arbete än skogarna å de ecklesiastika löneboställena. I Skara stift omfattar sådan skogsmark en jämförelsevis stor areal eller 842 hektar. I till exempel Västerås stift är motsvarande areal allenast 203 hektar.

Med det anförda vill stiftsnämnden ha visat, att stiftsjägmästarens i Skara stift arbete med tillsyn och skötsel av de ecklesiastika skogarna i stiftet måste vara mera omfattande och tidskrävande än som framgår, därest man tager hänsyn allenast till skogsmarksarealens storlek, och att det är motiverat med stiftsjägmästarassistent även i detta stift, trots att skogsmarkens omfattning här är mindre än i de stift, där sådan assistent redan finnes.

Av stiftsjägmästarens utredning framgår vidare, att det inom Skara stift finnas 380 ecklesiastika löneboställen samt allmänna kyrkohemman och biskopshemman. Motsvarande siffror äro för Uppsala stift 322, Karlstads stift 153, Växjö stift 362, Västerås stift 175, Lunds stift 854, Göteborgs stift 284, Linköpings stift 276, Strängnäs stift 212 och Visby stift 101. Antalet ecklesiastika fastigheter inom Skara stift är således större än i övriga stift i södra och mellersta Sverige med undantag för Lunds. Detta förhållande är också av betydelse vid bedömande av stiftsjägmästarens i Skara stift arbetsböda. Först och främst har stiftsjägmästaren att närvara vid normaluppskattningsförrättningar å ecklesiastika löneboställen. Vidare har erfarenheten i detta liksom i övriga stift visat, att det är icke blott lämpligt utan nödvändigt att anlita stiftsjägmästaren för utredning i vissa andra frågor angående de ecklesiastika fastigheterna i stiftet, såsom arrende- och byggnadsfrågor å allmänna kyrkohemman och biskopshemman. Slutligen har i ärenden rörande försäljning av kyrklig jord stiftsjägmästarens ingående lokalkännedom rörande stiftets olika delar och praktiska erfarenhet varit av utomordentlig betydelse för stiftsnämnden.

Enligt stiftsnämndens mening är stiftsjägmästarens arbetsböda av sådan omfattning, att han med nödvändighet bör beredas biträde av en stiftsjägmästarassistent. Därtill kommer, att det visat sig mycket svårt att anskaffa kompetent vikarie för stiftsjägmästaren vid honom beviljad ledighet. Stiftsjägmästaren är ärligen berättigad till semester under 45 dagar. Med hänsyn till svårigheten att erhålla kompetent vikarie har stiftsjägmästaren vid flera tillfällen med hänsyn till tjänstens behöriga skötande funnit det icke vara möjligt att uttaga en längre sammanhängande semester. I vart fall vid den nuvarande stiftsjägmästarens ålder — han är född 1889 — bör man emellertid ha icke blott rätt utan även möjlighet att komma i åtnjutande av ordentlig semester. Hans hälsa har dessutom de senaste åren varit vacklande och han har måst begära tjänstledighet för sjukdom under längre eller kortare perioder. Svårigheten att vid sådana tillfällen erhålla kompetent vikarie har vållat stiftsnämnden stora bekymmer.

Stiftsnämnden har under hand inhämtat, att man åtminstone i vissa andra stift, där stiftsjägmästarassistent saknas, haft svårighet att vid behov anskaffa

vikarie för sin stiftsjägmästare. Därest Kungl. Maj:t skulle finna en sådan anordning lämplig, har stiftsnämnden för sin del icke något att erinra däremot, att det för en blivande stiftsjägmästarassistent föreskrives skyldighet att årligen viss tid, efter Kungl. Maj:ts närmare bestämmande, tjänstgöra hos annan stiftsnämnd, som kan vara i behov av sådan tjänsteman på grund av vederbörande stiftsjägmästares ledighet under längre tid eller på grund av annan särskilt trängande orsak. Skyldighet att tjänstgöra hos annan stiftsnämnd torde dock böra begränsas till sådana stiftsnämnder, som själva sakna stiftsjägmästarassistent.

Statskontoret, som avstyrkt ifrågavarande framställning, har anfört följande.

Den av stiftsnämnden i Skara förebragta utredningen angående den skogligen förvaltningen inom stiftet synes, särskilt med hänsyn till den ecklesiastiska skogsmarkens ringa omfattning och till de i jämförelse med vissa övriga stift låga avverkningssiffrorna, närmast giva vid handen, att arbetsuppgifterna å stiftsjägmästarexpeditionen därstädes icke äro av sådan omfattning, att skäl föreligger för anställande av en stiftsjägmästarassistent. Under framhållande av att ett tillmötesgående av framställningen skulle komma att medföra oproportionerligt stora utgifter för den skogligen förvaltningsorganisationen i stiftet, och då svårigheterna att under den nuvarande stiftsjägmästarens ofta ifrågakommande sjukledighet anskaffa vikarier icke i och för sig motivera en utökning av personalen å expeditionen, får statskontoret därför avstyrka bifall till framställningen i denna del.

Stiftsjägmästareföreningen har i en underdånig skrivelse hemställt om bifall till förslaget om inrättande av en stiftsjägmästarassistentbefattning i Skara stift. Föreningen har därvid framhållit, att den till alla delar instämde i stiftsnämndens motivering för förslaget. Med anledning av statskontorets utlåtande har föreningen vidare anfört bland annat följande.

Vid bedömandet av en stiftsjägmästares arbetsbörda måste hänsyn tagas icke blott till det antal hektar, som skogsmarken inom stiftet omfattar, utan jämväl till flera andra faktorer såsom tjänstgöringsområdets belägenhet i norra eller södra Sverige, skogsmarkens fördelning på ett större eller ett mindre antal enheter samt slutligen de arbetsuppgifter vid sidan av det rent skogligen, som på grund av fastighetsbeståndets karaktär och omfattning kan ankomma på stiftsjägmästaren.

Att hänsyn måste tagas till förvaltningsområdets belägenhet inom norra eller södra delen av landet framgår bland annat tydligt därav, att de statliga reviren i den nordliga delen av landet ha en skogsmarksareal, som i flera fall är mer än 10 gånger större än de sydligaste revirens. Då en väsentlig del av Skara stift utgöres av bördigt slättland, äro de skogligen förhållandena därstädes närmast att jämföra med det sydligaste Sveriges. Stiftets skogsmarksareal, som omfattar cirka 16 600 hektar, måste därför betecknas som betydande och icke som i statskontorets utlåtande av »ringa omfattning».

Allt sedan boställsordningens ikraftträdande år 1933 ha stiftsnämnderna ått jägmästarna anförtrott ett flertal arbetsuppgifter, som ligga vid sidan av det rent skogligen. Sådana uppgifter äro exempelvis jordbruks- och byggnadsfrågor, utarrendering av fastigheter under stiftsnämnds direkta förvaltning, större värderingar, utredningar o. dyl. Statskontoret har anfört, att ett tillmötesgående av framställningen skulle komma att medföra oproportionerligt stora

utgifter för den skogliga organisationen inom stiftet. Det må då framhållas, att kostnaderna till icke obetydlig del faller på arbetsuppgifter av icke skoglig art och att vid jämförelsen hänsyn bör tagas till dessa förhållanden.

För föreningen, som i flera år följt denna fråga med uppmärksamhet, står det klart, att stiftsjägmästaren i Skara burit en arbetsbörda, som varit mycket pressande och som medfört en arbetstid långt utöver det normala och icke medgivit tillräcklig vila för hälsans bevarande.

Föreningen har fortsättningsvis bland annat framhållit, att stor knapphet på utbildad skoglig personal för närvarande rådde och att detta medförde stora svårigheter för anskaffande av vikarier vid stiftsjägmästarnas ledigheter. I anslutning härtill har föreningen vidare anfört följande.

Knappheten på skogligt utbildad personal och den rådande disproportionen mellan antalet stiftsjägmästare och deras assistenter kan komma att medföra svårighet att vid de nu ungefär likåldriga stiftsjägmästarnas avgång från tjänsten erhålla ett tillräckligt antal kompetenta och med de särskilda förhållandena inom den ecklesiastika förvaltningen förtrogna sökande till stiftsjägmästartjänsterna. Den erfarenhet, som en assistent under sin tjänstetid vunnit, är givetvis av största värde för en blivande tjänstgöring som stiftsjägmästare. Jämväl med hänsyn till kårens rekrytering är därför frågan om inrättande av en jägmästarassistentbefattning i Skara stift av synnerlig vikt.

I detta sammanhang torde jag få anmäla, att *Sveriges jägmästares och forstmästares riksförbund* i en den 21 februari 1946 dagtecknad skrift hos Kungl. Maj:t gjort framställning om uppflyttning från lönegraden Eo 20 till lönegraden A 22 av de hos stiftsnämnderna i Uppsala, Västerås, Växjö, Karlstad och Härnösand anställda stiftsjägmästarassistenterna. Förbundet har anfört följande.

I juni månad år 1943 gjorde de hos stiftsnämnderna i Uppsala, Västerås, Växjö, Karlstads och Härnösands stift anställda fem stiftsjägmästarassistenterna, tillhörande lönegraden Eo 20 underdånig hemställan om uppflyttning till 22 lönegraden. Sedan i ärendet yttranden inhämtats från domänstyrelsen och allmänna lönenämnden, förklarades i ämbetskrivelse till domänstyrelsen den 17 september 1943 sagda framställning för det dåvarande icke föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

Allmänna lönenämnden uttalade i sitt yttrande, att den jämförelse, som vid år 1938 beslutad löneereglering för skoglig personal hos stiftsnämnderna gjordes mellan stiftsjägmästarassistenterna och vissa tjänstemän vid domänverket, borde i anledning av den föreliggande framställningen föranleda en undersökning av förhållandena inom domänverket på denna punkt. Därvid borde uppmärksammas, att de ordinarie assistenttjänsterna i 20 lönegraden från och med den 1 juli 1942 ersatts med befattningar såsom biträdande jägmästare, vilka befattningar differentierats på 20 och 22 lönegraderna, därvid 55 befattningshavare hänförts till 22 lönegraden, medan 30 alltjämt tillhörde 20 lönegraden. Allmänna lönenämnden uttalade härjämte såsom sin mening, att vad i stiftsjägmästarassistenternas framställning anförts knappast utgjorde tillräckligt material för ett tillförlitligt bedömande av denna fråga. Utan att på sakens dåvarande stadium taga någon mera bestämd ståndpunkt ville lönenämnden därför inskränka sig till att anföra, att stiftsjägmästarassistent-

ternas lönegradsplacering syntes förtjänt av att underkastas ytterligare överväganden.

Denna fråga har numera ånyo aktualiserats genom en av riksförbundet den 2 februari 1946 gjord underdånig hemställan om uppflyttning av ovannämnda 30 befattningar såsom biträdande jägmästare i domänverket från lönegrad A 20 till lönegrad A 22. Framställningen, som stöder sig på ett uttalande av departementschefen i proposition till 1942 års riksdag, att han, i likhet med tjänsteförteckningssakkunniga, ansåg dessa befattningshavares placering i lönegrad A 20 såsom relativt låg, har motiverats därav att, enligt vad erfarenheten givit vid handen, sagda differentiering i avseende å lönegrad icke motsvaras av någon verklig skillnad i fråga om arbetsuppgifter. Då stiftsjägmästar-assistenternas löneställning år 1938 avvägs under nära hänsynstagande till förhållandena inom domänverket, har det för riksförbundet syntts naturligt, att frågan i detta sammanhang ånyo upptages till prövning.

Enär frånvaron av utredning angående stiftsjägmästarassistenternas arbetsuppgifter vid ärendets behandling år 1943 synes ha varit den huvudsakliga anledningen till att framställningen då ej föranledde någon åtgärd, har riksförbundet från de fem berörda stiftsnämnderna införskaffat uppgifter *dels* rörande avlönings- och anställningsvillkoren, *dels* rörande arbetsuppgifterna samt i vilken omfattning desamma voro av mera krävande art eller av självständig natur, *dels ock* huruvida arbetsuppgifterna enligt stiftsnämndens bedömande finge anses helt eller delvis vara av lika kvalificerad art som dem, vilka åvilade de biträdande jägmästarna hos domänverket.

Av stiftsnämndernas uppgifter framgår i huvudsak följande.

Stiftsnämnden i Uppsala anför, att assistenten enligt den praxis, som därstädes utbildat sig, självständigt anförtros mera kvalificerade arbetsuppgifter. Enligt av stiftsnämnden i Västerås upprättad arbetsordning har assistenten att på eget ansvar omhänderha vissa större arbetsuppgifter. Inom Växjö stift omhänderhar assistenten fullt självständigt ett flertal kvalificerade arbeten. I Karlstads stift finnes icke någon fastställd arbetsfördelning mellan stiftsjägmästaren och assistenten. Enligt praxis handlägger emellertid assistenten självständigt vissa mera krävande arbetsuppgifter. Hos stiftsnämnden i Härnösand äro arbetsuppgifterna av samma slag som för stiftsjägmästaren enligt dennes instruktion. Assistenten handlägger i stor omfattning förrättningar av mera krävande art och av självständig natur.

Vad angår den av riksförbundet uppställda frågan huruvida vederbörande assistenters arbetsuppgifter kunna anses vara av lika kvalificerad art som dem, vilka åvila de biträdande jägmästarna inom domänverket, anser stiftsnämnden i Uppsala, till vars uttalande stiftsnämnden i Karlstad i förevarande fall ansluter sig, att assistenten vid anställningens början närmast kan jämföras med domänverkets biträdande jägmästare i lönegrad A 20, men att han efter ett antal år kommer att i fråga om arbetsuppgifter bliva likställd med biträdande jägmästare i lönegrad A 22. Stiftsnämnden i Västerås anser sig icke kunna besvara frågan på grund av bristande kännedom om förhållandena inom domänverket, men framhåller som sin åsikt, att det ligger i sakens natur, att assistenterna inom domänverket och stiftsnämnderna användas till allt mera självständigt och kvalificerat arbete ju äldre de bliva. Stiftsnämnden i Växjö finner assistentens arbetsuppgifter icke fullt jämförbara med de biträdande jägmästarnas samt att uppgifterna i vissa fall äro mera, i andra fall måhända mindre kvalificerade. Stiftsnämnden i Härnösand anser slutligen,

att stiftsjägmästarassistentens arbetsuppgifter äro av lika kvalificerad art som en biträdande jägmästares inom domänverket.

Kontentan av det anförda synes riksförbundet närmast vara den, att stiftsjägmästarassistenterna i stor utsträckning arbeta självständigt och att de i viktiga avseenden ha att fullgöra sina åligganden på eget ansvar. Stiftsnämndsarbetets särpräglade natur ävensom bristande kännedom om förhållandena inom domänverket ha gjort det svårt för stiftsnämnderna att uttala sig om, huruvida assistenternas arbetsuppgifter kunde anses likvärdiga med en biträdande jägmästares. I detta avseende torde enligt riksförbundets mening stiftsnämndens i Växjö uttalande, att sagda uppgifter vore i vissa fall mera, i andra fall åter mähända mindre kvalificerade, bäst återspegla verkligheten. Då man för bedömandet av den ställning stiftsjägmästarassistenterna i avlöningshänseende skäligen böra intaga likväl behöver ett entydigt svar på frågan angående arbetsuppgifternas likvärdighet, kan detta enligt riksförbundets åsikt ej utfalla på annat sätt, än att någon gradskillnad ej kan anses föreligga mellan de arbetsuppgifter, som åvila å ena sidan stiftsjägmästarassistenterna och å andra sidan de biträdande jägmästarna inom domänverket. Med hänsyn härtill anser riksförbundet rättvist och skäligt, att likställighet avvägras även i fråga om anställnings- och avlöningsförhållandena.

Riksförbundet vill härvid särskilt understryka, att de skäl, som under 1932 års ecklesiastika boställsordnings första tillämpningstid mähända kunde åberopas för ifrågavarande tjänstemäns placering på extra ordinarie stat, nu ej längre kunna anses föreligga. Det finnes ingen orsak antaga, att någon stiftsjägmästarassistentbefattning i framtiden kan bliva obehörlig. Någon tvekan synes därför ej behöva råda därom, att ifrågavarande fem befattningar böra överflyttas till ordinarie stat.

I sina över framställningen avgivna utlåtanden ha *stiftsnämnderna i Uppsala, Västerås, Växjö, Karlstad och Härnösand* tillstyrkt stiftsjägmästarassistenternas placering i lönegraden A 22. Stiftsnämnden i Härnösand har därvid föreslagit, att tjänstetiteln ändras till biträdande stiftsjägmästare.

Domänstyrelsen, som tillstyrkt, att stiftsjägmästarassistenterna placeras i lönegraden A 22, har anført bland annat följande.

Stiftsjägmästarassistenternas nuvarande placering i lönegrad Eo 20 bestämdes av 1938 års riksdag. Den grundades bland annat på en jämförelse med dåvarande lönegradsplacering för vissa tjänstemän vid domänverket nämligen de extra ordinarie och ordinarie assistenterna, vilka voro placerade i respektive lönegraderna Eo 19 och A 20.

Från och med den 1 juli 1942 ha de ordinarie assistenterna vid domänverket ersatts av befattningar såsom biträdande jägmästare, vilka befattningar differentierats på lönegraderna A 20 och A 22, varvid 55 befattningar hänförts till lönegrad A 22 medan 30 av dem tillhöra lönegrad A 20. Med dem av befattningarna i lönegrad A 22, som avse tjänstgöring vid lokalförvaltningarna, är förenad mera självständigt handhavande av viss geografiskt avgränsad del av revir eller av vissa slag av förvaltningsuppgifter. Beträffande de extra ordinarie assistenterna har från och med den 1 maj 1946 genomförts den förändringen, att lönegradsplaceringen för dem höjts från Eo 19 till Eo 20, i samband varmed tjänstetiteln ändrats från extra ordinarie assistent till extra ordinarie biträdande jägmästare.

Domänstyrelsen ifrågasatte i sitt yttrande den 23 juli 1943 över stiftsjägmästarassistenternas framställning bland annat, huruvida icke respektive stifts-

nämnder borde yttra sig i frågan i vad mån sådana särskilda arbetsuppgifter voro anförtrodda stiftsjägmästarassistenterna, att de skäligen borde uppflyttas i lönegrad Eo 22.

Den utredning i ärendet, som nu framlagts av riksförbundet, synes ge vid handen, att ifrågavarande befattningshavare äro anförtrodda uppgifter av självständig natur i sådan omfattning, att stiftsjägmästarassistenterna äro, i huvudsak, jämställda med de biträdande jägmästarna i lönegrad A 22 vid domänverkets lokalförvaltningar.

På grund härav samt med beaktande jämväl av den förbättrade lönegrads-placering som, enligt vad styrelsen nyss anfört, beretts de förutvarande extra ordinarie assistenterna, numera extra ordinarie biträdande jägmästarna vid domänverket, har domänstyrelsen för sin del intet att erinra mot att ifrågavarande fem befattningar som stiftsjägmästarassistent, varav ett varaktigt behov numera synes vara konstaterat, placeras i lönegrad A 22.

Styrelsen förutsätter härvid att beträffande stiftsjägmästarassistent skola tillämpas enahanda bestämmelser ifråga om kompetens och, i särskilda fall, dispens därifrån, som ifråga om stiftsjägmästare stadgas i 6 § 2 mom. ecklesiastik boställsordning den 30 augusti 1932 (nr 400) samt att till stiftsjägmästarassistent antages allenast tjänsteman med förutsättningar därjämte att på nöjaktigt sätt fullgöra bland annat de arbetsuppgifter, som det ankommer på honom att självständigt handlägga. Därest till dylik befattning i visst fall icke kan förvärfvas tjänsteman, som fyller nämnda kvalifikationer, synes med befattningens besättande med ordinarie innehavare böra anstå och befattningen tills vidare uppehållas å förordnande.

Allmänna lönenämnden, som tillstyrkt, att stiftsjägmästarassistenterna placeras i lönegraden Eo 22, har anfört följande.

I utlåtande den 25 juni 1943 över stiftsjägmästarassistenternas framställning framhöll allmänna lönenämnden bland annat följande. Någon differentiering i lönegradshänseende av stiftsjägmästarassistenttjänsterna syntes icke böra genomföras. Ett förslag i denna riktning hade avvisats år 1938 (propositionen nr 225), och tillräcklig anledning syntes icke föreligga att göra avsteg från den då godkända grundsatsen om en enhetlig löneställning för nämnda assistenter. Fråga uppstode då, huruvida samtliga stiftsjägmästarassisterter borde kvarstå i 20 lönegraden eller i enlighet med den remitterade framställningen uppflyttas till 22 lönegraden. Enligt lönenämndens mening utgjorde vad i framställningen anförts knappast tillräckligt material för ett tillförlitligt bedömande av denna fråga. Utan att på sakens dåvarande stadium taga någon bestämd ståndpunkt finge lönenämnden därför inskränka sig till att anföra, att frågan om stiftsjägmästarassistenternas lönegradsplacering syntes förtjänt att underkastas ytterligare överväganden.

I det nu förevarande ärendet föreligger en omfattande utredning angående stiftsjägmästarassistenternas arbetsuppgifter. Enligt utlåtande av domänstyrelsen synes utredningen i ärendet giva vid handen, att ifrågavarande befattningshavare äro anförtrodda uppgifter av självständig natur i sådan omfattning, att de i huvudsak äro jämställda med de biträdande jägmästarna i lönegrad A 22 vid domänverkets lokalförvaltningar. Vidare har frambållits, att assistenterna med tiden vanligen torde befordras till stiftsjägmästare, varför det vore av vikt att assistentbefattningarna förenades med så fördelaktiga avlöningsförmåner, att befattningarna kunde besättas med väl kvalificerade sökande.

Med hänsyn till vad sålunda anförts anser lönenämnden sig nu kunna tillstyrka, att stiftsjägmästarassistenterna placeras i 22 lönegraden. De böra dock tillsvidare bibehållas såsom extra ordinarie.

I fråga om behandlingen av den i det föregående omnämnda framställningen från Sveriges jägmästares och forstmästares riksförbund om uppflyttning av trettio befattningar som biträdande jägmästare vid domänverket från lönegraden A 20 till lönegraden A 22 torde få hänvisas till propositionen 1946:125, vari chefen för jordbruksdepartementet förklarade sig icke beredd att föreslå ett upphävande av den år 1942 genomförda uppdelningen av biträdande jägmästare i lönegraderna A 20 och A 22. Häremot framställde riksdagen ingen erinran (riksdagens skrivelse 1946:402).

Avdelning I. i avlöningsstaten.

Föredraganden.

Domkapitlets i Stockholm ånyo gjorda framställning om ordinariesättning av kanslibiträdestjänsten vid domkapitlet torde med hänsyn till pågående utredning beträffande vissa biträdestjänster icke nu böra upptagas till slutligt avgörande. Under hänvisning till vad som i årets statsverksproposition under rubriken för Flera huvudtitlar gemensamma frågor anförts om reglering av befordringsgången för biträdespersonal förordar jag, att för domkapitlet i Stockholm å personalförteckningen upptages en kontorsbiträdesbefattning i lönegraden A 4, å vilken befattning vikariatsförordnande emellertid icke bör meddelas. Då behov synes föreligga av den av domkapitlet begärda personalförstärkningen, tillstyrker jag, att amanuensbefattningen i enlighet med domkapitlets förslag förenas med heltidstjänstgöring. Till följd härav torde anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal böra höjas med 2 500 kronor till 13 500 kronor.

Anslagsposten till avlöning till ordinarie tjänsteman, vilken nu är uppförd med 9 800 kronor, bör med hänsyn till belastningen höjas med 1 500 kronor till 11 300 kronor. Den allmänna löneregleringen föranleder en ytterligare höjning av ordinarie-posten med 4 300 kronor till 15 600 kronor. Anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, bör uppföras med oförändrat belopp, 2 400 kronor. Den nyss till 13 500 kronor beräknade icke-ordinarieposten bör med hänsyn till löneregleringen uppräknas med 7 500 kronor till 21 000 kronor. Anslagsposten till rörligt tillägg beräknar jag till 2 200 kronor.

Medelsbehovet under avdelning I. i avlöningsstaten beräknar jag sålunda till $(15\ 600 + 2\ 400 + 21\ 000 + 2\ 200 =)$ 41 200 kronor, vilket innebär en höjning med 15 000 kronor. Denna faller helt på statsverket.

Avdelning II. i avlöningsstaten.

Vid vartdera av domkapiteln i Uppsala och Lund är nu inrättad en befattning såsom stiftsnotarie i lönegraden Eo 20. I anslutning till regleringen av befordringsgången för amanuenspersonal torde dessa befattningar böra ordi-

nariesättas och i likhet med övriga ordinarie stiftsnotariebefattningar hänföras till lönegraden A 21.

Stiftssekreteraren och stiftsjägmästaren på Gotland äro nu placerade i lönegraden A 24. Flertalet övriga stiftssekreterare och samtliga övriga stiftsjägmästare äro hänfödda till lönegraden A 27. Domkapitlet i Visby har nu upprepat sin vid ett flertal tidigare tillfällen gjorda framställning om uppflyttning av stiftssekreterar- och stiftsjägmästartjänsterna på Gotland från lönegraden A 24 till lönegraden A 27. Då detta spörsmål senast anmäldes i 1946 års åttonde huvudtitel uttalade dåvarande chefen för ecklesiastikdepartementet, att frågan om löneställningen för stiftssekreteraren och stiftsjägmästaren på Gotland torde komma att upptagas framdeles i samband med spörsmålet om en allmän lönereglering inom statsförvaltningen. Sedan frågan om nyssnämnda befattningshavares löneställning varit föremål för överväganden i samband med löneregleringsarbetet förordar jag, att ifrågavarande befattningar uppflyttas från lönegraden A 24 till lönegraden A 27.

Till stöd för förslaget om en förstärkning av biträdespersonalen vid stiftsnämndens expedition i Växjö ha enligt min mening bärande skäl åberopats. Med hänsyn till arten av de göromål, som äro förenade med den nuvarande kontorsbiträdesbefattningen, synes det mig motiverat, att en kanslibiträdesbefattning inrättas. Befattningen torde tills vidare böra hänföras till lönegraden Eo 7. Till innehavare av den nya tjänsten torde, såsom föreslagits, det nuvarande kontorsbiträdet böra få antagas utan ansökningsförfarande.

Den föreslagna förändringen av den till stiftsjägmästarexpeditionen i Karlstad knutna kontorsbiträdesbefattningen i lönegraden Eo 4 till kanslibiträdesbefattning i lönegraden Eo 7 anser jag böra tillstyrka.

Med anledning av domkapitlets i Västerås ånyo gjorda framställning om anvisande av medel för anställande av ytterligare ett kontorsbiträde i lönegraden Eo 4 beräknar jag i det följande medel till avlönande av en befattningshavare i lönegraden Ex 2.

Jag förordar vidare, att medel anvisas för anställande av en amanuens med halvtidstjänstgöring vid domkapitlet i Luleå.

I anslutning till regleringen av befodringsgången för biträdespersonal torde en extra ordinarie kontorsbiträdesbefattning i lönegraden Eo 4 vid ettvar av domkapitlen i Uppsala, Linköping, Västerås, Göteborg och Luleå samt två dylika tjänster vid domkapitlet i Lund böra ordinarie sättas. Därjämte bör vid ettvar av domkapitlen i Uppsala, Växjö och Härnösand inrättas en ordinarie kontorsbiträdestjänst i lönegraden A 4, å vilka tjänster vikariatsförordnande emellertid icke bör meddelas.

Med hänsyn till den beslutade regleringen av befodringsgången för amanuens- och biträdespersonal torde de av vissa domkapitel framlagda, av mig icke särskilt berörda förslagen angående löneställningen för vissa befattningshavare vid domkapitlen icke påkalla något ställningstagande från min sida.

Anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän, vilken nu är upp-

förd med 298 100 kronor, bör vid bifall till den förordade ordinarie sättningen av två extra ordinarie stiftsnotariebefattningar och sju extra ordinarie kontorsbiträdesbefattningar samt uppflyttningen av stiftssekreterarbefattningen i Visby till högre lönegrad uppräknas med i runt tal 30 000 kronor till 328 100 kronor. Den allmänna löneregleringen föranleder en ytterligare höjning av ordinarieposten med 187 000 kronor till 515 100 kronor.

Såsom förut nämnts äger domkapitelsledamot, som förordnats för viss tid eller utsetts genom val, åtnjuta ett årligt arvode av, i Uppsala och Lunds stift 700 kronor, i Visby stift 300 kronor samt i övriga stift 500 kronor. Med hänsyn till Luleå stifts storlek tillstyrker jag domkapitlets i Luleå nu ånyo gjorda framställning om höjning av arvodet till domkapitlets ledamöter till 700 kronor. Detta medför ett ökat medelsbehov av 800 kronor under anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t. Denna anslagspost, som nu är uppförd med 33 000 kronor, bör därför för nästa budgetår uppföras med 33 800 kronor.

Den förordade ordinarie sättningen av vissa stiftsnotarie- och kontorsbiträdesbefattningar medför å ena sidan ett minskat medelsbehov under anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal av 26 500 kronor. Å andra sidan föranleder den tillstyrkta förstärkningen av den icke-ordinarie personalen i Växjö, Västerås och Luleå samt förändringen av en extra ordinarie kontorsbiträdesbefattning i Karlstad till extra ordinarie kanslibiträdestjänst en höjning av icke-ordinarieposten med 7 800 kronor. Vidare påkallar regleringen av befordringsgången för amanuens- och biträdespersonal en höjning av denna anslagspost med 13 700 kronor. Icke-ordinarieposten, som nu är uppförd med 157 400 kronor, borde sålunda, beräknat efter nuvarande löner, för nästa budgetår uppföras med $(157\,400 - 26\,500 + 7\,800 + 13\,700 =)$ 152 400 kronor. Den allmänna löneregleringen påkallar en höjning av sistnämnda belopp med 106 700 kronor till 259 100 kronor.

Anslagsposten till rörligt tillägg torde böra uppföras med 46 500 kronor.

Medelsbehovet under avdelning II. i avlöningsstaten beräknar jag sålunda till $(515\,100 + 33\,800 + 259\,100 + 46\,500 =)$ 854 500 kronor, vilket innebär en höjning med 298 000 kronor. Härav faller hälften av $(298\,000 - 800 =)$ 297 200 kronor eller 148 600 kronor på kyrkofonden.

Avdelning III. i avlöningsstaten.

Hos envar av stiftsnämnderna i Uppsala, Västerås, Växjö, Karlstad och Härnösand finnes nu anställd en stiftsjägmästarassistent i lönegraden Eo 20. Förslag har nu framlagts om anställande av en dylik befattningshavare jämväl hos stiftsnämnden i Skara. Jag har av den förebragta utredningen blivit övertygad om behovet av den sålunda föreslagna förstärkningen av stiftsnämndens skogligen utbildade personal. Jag tillstyrker därför, att en befattning såsom stiftsjägmästarassistent inrättas jämväl vid stiftsnämnden i Skara. Innehava-

ren av denna befattning torde, såsom stiftsnämnden i Skara ifrågasatt, böra vara skyldig att, om arbetsförhållandena inom stiftet så medgiva, tjänstgöra jämväl hos andra stiftsnämnder, därest särskilda skäl föreligga för en dylik anordning.

Jag förordar i likhet med de hörda myndigheterna, att befattningarna såsom stiftsjägmästarassistent uppflyttas från 20 till 22 lönegraden. De nuvarande befattningarna, som samtliga funnits ett flertal år och som måste anses behövliga jämväl i fortsättningen, torde, såsom föreslagits, tillika böra ordinarie sättas. Däremot torde den av mig tillstyrkta nya befattningen tills vidare böra uppföras å extra ordinarie stat.

Vid bifall till förslaget om uppflyttning av stiftsjägmästartjänsten på Gotland till lönegraden A 27 och om förändring av de nuvarande fem befattningarna såsom stiftsjägmästarassistent till ordinarie tjänster i lönegraden A 22 bör anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän höjas med i runt tal 37 200 kronor till 160 000 kronor. Den allmänna löne regleringen föranleder en ytterligare höjning av denna anslagspost med 91 000 kronor till 251 000 kronor.

Anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, bör uppföras med oförändrat belopp, 30 900 kronor.

Ordinarie sättningen av de nuvarande befattningarna som stiftsjägmästarassistent medför ett minskat medelsbehov under anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal med i runt tal 31 000 kronor. Mitt förslag om inrättande av en ny dylik befattning i lönegraden Eo 22 föranleder å andra sidan en höjning av icke-ordinarieposten med 6 000 kronor. Jag förordar vidare, att ett belopp av 1 500 kronor beräknas under förevarande anslagspost för anställande på grund av uppkommen arbetsbalans av ett tillfälligt skogligt biträde hos stiftsnämnden i Strängnäs. Icke-ordinarieposten, som nu är uppförd med 33 900 kronor, borde sålunda, beräknat efter nuvarande löner, för nästa budgetår upptagas med $(33\ 900 - 31\ 000 + 6\ 000 + 1\ 500 =)$ 10 400 kronor. Den allmänna löne regleringen påkallar emellertid en höjning av sistnämnda belopp med 6 400 kronor till 16 800 kronor.

Anslagsposten till rörligt tillägg bör uppföras med 16 000 kronor.

Medelsbehovet under avdelning III. i avlöningsstaten beräknar jag sålunda till $(251\ 000 + 30\ 900 + 16\ 800 + 16\ 000 =)$ 314 700 kronor, vilket innebär en höjning med 102 600 kronor. Hela denna ökning faller på kyrkofonden.

Avlöningsstatens utgiftssida slutar således enligt mina beräkningar å $(41\ 200 + 854\ 500 + 314\ 700 =)$ 1 210 400 kronor. Kyrkofondens bidrag, som nu är upptaget med 473 800 kronor, bör enligt vad jag i det föregående anfört höjas med $(148\ 600 + 102\ 600 =)$ 251 200 kronor till 725 000 kronor. Förevarande anslag bör därför för nästa budgetår uppföras med $(1\ 210\ 400 - 725\ 000 =)$ 485 400 kronor. Detta innebär en anslagshöjning med 164 400 kronor.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels bemyndiga Kungl. Maj:t att, med tillämpning tills vidare från och med budgetåret 1947/48, vidtaga de ändringar i personalförteckningarna för domkapitlen och för den skogligen personalen hos stiftsnämnderna, som föranledas av vad jag i det föregående anförte;

dels godkänna följande avlöningsstat för domkapitlen och stiftsnämnderna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48:

A v l ö n i n g s s t a t .

U t g i f t e r :

I. Stockholms domkapitel.

1. Avlöning till ordinarie tjänsteman, <i>förslagsvis</i>	kronor 15 600
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	» 2 400
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 21 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 2 200
	Summa kronor 41 200

II. Kanslipersonal hos övriga domkapitel samt stiftsnämnderna m. m.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 515 100
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	» 33 800
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 259 100
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 46 500
	Summa kronor 854 500

III. Skoglig personal hos stiftsnämnderna m. m.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 251 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:	
a. Grundbelopp	kronor 25 900
b. Ersättning till sakkunniga för biträde vid syn	

Kungl. Maj:ts proposition nr 263.

	av stiftsnämnd m. m., förslagsvis	kronor 5 000	kronor 30 900
3.	Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	16 800
4.	Rörligt tillägg, förslagsvis	»	16 000
			<u>Summa kronor 314 700</u>

IV. Sammanfattning.

I.	Stockholms domkapitel	kronor 41 200
II.	Kanslipersonal hos övriga domkapitel samt stiftsnämnderna m. m.	» 854 500
III.	Skoglig personal hos stiftsnämnderna m. m.	» 314 700
		<u>Summa kronor 1 210 400</u>

Särskilda uppbördsmedel:

Bidrag från kyrkofonden	kronor 725 000
	<u>Nettoutgift kronor 485 400;</u>

dels ock till Domkapitlen och stiftsnämnderna: Avlöningar för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av kronor 485 400.

2. Förslagsanslaget till Domkapitlen och stiftsnämnderna: Omkostnader.

Ur detta anslag, som nu är uppfört med 84 700 kronor, bestridas kostnader för sjukvård m. m., reseersättningar, expenser, publikationstryck, hyresersättningar och vissa kostnader enligt lagen angående användande i vissa fall av prästlönefond m. m. Kyrkofonden bestrider hälften av de beräknade sammanlagda sjukvårds- och expenskostnaderna vid samtliga domkapitel utom Stockholms och hälften av en nu utgående hyresersättning av 4 000 kronor till Uppsala domkyrka samt hela kostnaden för stiftsnämndernas verksamhet. Kyrkofondens bidrag utgör nu 134 910 kronor. Anslaget disponeras jämlikt en på sid. 482 ff. i statsliggaren införd omkostnadsstat.

Av *domkapitlens* och *stiftsnämndernas* anslagsäskanden för budgetåret 1947/48 inhämtas följande.

I. Domkapitlet i Stockholm. Domkapitlet hemställer, att anslaget måtte uppföras med oförändrat belopp.

II. Övriga domkapitel. Beträffande anslagsposten till reseersättningar, för innevarande budgetår uppförd med 35 050 kronor, ha domkapitlen i *Uppsala*, *Strängnäs* och *Göteborg* hemställt om höjning av anslagsmedlen till reseersättningar åt stiftssekreterare med respektive 100, 15 och 15

kronor. Till stöd härför har åberopats, att de nuvarande anslagsmedlen visat sig för knappt tillräckliga. Domkapitlet i Växjö har, med hänsyn till att domkapitlet numera behövde sammanträda oftare än förut, ånyo gjort framställning om höjning med 600 kronor av anslagsmedlen till reseersättningar åt domkapitelsledamöter. Slutligen har domkapitlet i Luleå hemställt om höjning av anslagsmedlen till reseersättningar åt stiftssekreterare och reseersättningar åt särskilda av domkapitlet förordnade utredningsmän med respektive 390 och 130 kronor. Till stöd för höjningen av förstnämnda anslagsmedel har domkapitlet åberopat bland annat, att de stora avstånden inom stiftet och de ofta ytterst ogynnsamma kommunikationsförhållandena medförde, att resekostnaderna bleve jämförelsevis höga.

Till övriga expenser ha för innevarande budgetår anvisats tillhoppa 59 110 kronor, varav 2 670 kronor avsåges skola utgöra engångsanslag. Höjningar ha begärts av domkapitlet i Uppsala, Växjö, Göteborg och Luleå. Av framställningarna samt över vissa av dem avgivna yttranden inhämtas bland annat följande.

Uppsala. Domkapitlet anhåller om en tillfällig anslagshöjning med 800 kronor för anskaffande av två skrivbord och två skrivstolar. Det ena skrivbordet och de båda skrivstolarna skulle ersätta uttjänta inventarier, medan det andra skrivbordet skulle ersätta ett skrivbord, som användes å expeditionen, men tillhörde en tjänsteman privat.

Växjö. Domkapitlet begär en anslagshöjning av 1 750 kronor, varav 1 000 kronor för anskaffande av en ny matta för domkapitlets sessionsrum och 750 kronor för konservering av arkivalier. De avsedda arkivalierna vore tre band äldre akter, som befunnits allvarligt skadade av fukt.

Riksarkivet har tillstyrkt domkapitlets framställning om anvisande av medel för ifrågavarande arkivaliers konservering.

Göteborg. Domkapitlet har med hänsyn till stegrade kostnader för städning och telefon anhållit om höjning av anslagsmedlen till övriga expenser med 100 kronor.

Luleå. Domkapitlet, som för innevarande budgetår erhållit anslagsmedel till övriga expenser med 6 800 kronor, varav 2 000 kronor avsetts för bestående av vissa utgifter av engångsnatur, har hemställt om en höjning av anslagsmedlen med 1 200 kronor till 8 000 kronor. Sistnämnda belopp vore avsett att disponeras med 4 800 kronor för expensutgifter av löpande natur, 1 800 kronor för hyllinredning för av domkapitlet disponerat utrymme å biskopsgårdens vind och 1 400 kronor för inköp av verket »Nytt juridiskt arkiv».

Framställning om anslagsmedel för inredning av ifrågavarande vindutrymme har gjorts redan för innevarande budgetår utan att då vinna bifall. (Jämför 1946 års åttonde huvudtitel sid. 96 f.) Domkapitlet har framhållit, att vindutrymmet vore helt oinrett, bortsett från några provisoriska hyllor

och trä mellanväggar. Det därstädes förvarande bokförrådet vore icke tillfredsställande skyddat mot damm o. dyl. Ej heller kunde undvikas att genom takfalsen och springor intill skorstensmurarna understundom inträngde snö. Ett fullständigt inklädande av vindsutrymmet jämte hyllinredning skulle betinga en kostnad av lägst 3 500 kronor. För att nedbringa kostnaderna ville emellertid domkapitlet i första hand föreslå, att ett antal enkla, slutna hyllor anskaffades för bokförrådets förvaring. Varje hylla betingade ett pris av 150 kronor, inberäknat oljning och fernissning. Antalet erforderliga hyllor vore 12. Sammanlagda kostnaden bleve alltså 1 800 kronor.

Till stöd för sitt förslag om medelsanvisning för anskaffande av uppslagsverket Nytt juridiskt arkiv har domkapitlet framhållit att avsaknaden av detta verk ofta nog vållat stora olägenheter.

Statskontoret har anfört:

Trots att kostnaderna för inköp av hyllor för förvaring av böcker å vinden vid domkapitlet i Luleå numera nedbringats från tidigare beräknade 200 kronor till 150 kronor per styck, kan statskontoret icke frigöra sig från intrycket, att förvaringen av bokbeståndet borde kunna ordnas på ett enklare och billigare sätt än vad i ärendet föreslagits.

Statskontoret, som icke äger kännedom om, huruvida domkapitlet i allmänhet förfoga över uppslagsverket Nytt juridiskt arkiv, får i anledning av domkapitlets framställning om anvisande av 1 400 kronor för inköp därav framhålla, att i de relativt fåtaliga fall, då uppgifter ur nämnda verk äro erforderliga för handläggning av ärenden vid domkapitlet, möjlighet torde föreligga att utnyttja vid vederbörande länsstyrelse eller domsaga förefintligt exemplar av verket. Det kan därför ifrågasättas, om verkligen ett oundgängligt behov av verket föreligger för domkapitlets vidkommande.

Beträffande anslagsposten till publikationstryck, som för innevarande budgetår är uppförd med 5 750 kronor, har domkapitlet i Luleå förklarat sina anslagsmedel otillräckliga och begärt en ökning med 150 kronor.

Statskontoret har tillstyrkt en uppräknings av anslagsmedlen till publikationstryck vid domkapitlet i Luleå med 100 kronor.

III. Stiftsnämnderna. Ändringar ha ifrågasatts endast beträffande anslagsposten till reseersättningar m. m., varvid domkapitlet i Uppsala hemställt om höjning med 3 000 kronor till 12 000 kronor och domkapitlet i Karlstad med 1 800 kronor till 11 000 kronor.

Statskontoret har föreslagit att anslagsmedlen till stiftsnämnden i Karlstad uppföres med oförändrat belopp.

Föredraganden.

Den för övriga domkapitel uppförda anslagsposten till reseersättningar torde med hänsyn till föreliggande framställningar om ökade anslagsmedel och med beaktande av den vidtagna höjningen av traktamentsersättningarna böra höjas med 1 200 kronor. Jag anser mig böra tillstyrka den av domkapitlet

i Uppsala, Växjö, och Göteborg begärda ökade medelsanvisningen till övriga expenser å tillhopa 2 650 kronor, varav 2 550 kronor avse utgifter av engångsnatur. Jag tillstyrker vidare domkapitlets i Luleå framställning om anvisande av 1 800 kronor för viss hyllinredning. Under hänvisning till vad statskontoret anfört anser jag mig däremot icke böra tillstyrka den av sistnämnda domkapitel begärda medelsanvisningen för inköp av verket Nytt juridiskt arkiv. Under delposten till övriga utgifter ha för innevarande budgetår beräknats medel, 2 670 kronor, för vissa utgifter av engångsnatur. Med hänsyn härtill bör vid bifall till vad nyss förordats delposten till övriga expenser för nästa budgetår höjas med $(2\ 650 + 1\ 800 - 2\ 670 =)$ 1 780 kronor eller med i avrundat tal 1 800 kronor. Då domkapitlets i Luleå anslagsmedel till publikationstryck synas vara väl knappt tillmätta, tillstyrker jag, att anslagsposten till publikationstryck höjes med 100 kronor. Jag finner vidare en viss höjning av anslagsmedlen till reseersättningar m. m. vid stiftsnämnderna i Uppsala och Karlstad påkallad. Denna höjning torde dock i avvaktan på närmare erfarenhet av medelsbehovet böra begränsas till 1 500 kronor vid stiftsnämnden i Uppsala och 1 000 kronor vid stiftsnämnden i Karlstad. Anslagsposten till reseersättningar m. m. vid stiftsnämnderna bör därför höjas med 2 500 kronor.

Vad jag sålunda förordat medför en utgiftsökning med $(1\ 200 + 1\ 800 + 100 + 2\ 500 =)$ 5 600 kronor. Kyrkofondens bidrag bör till följd härav höjas med ett belopp, motsvarande hälften av den förordade höjningen, 1 800 kronor, av anslagsmedlen till övriga expenser och hela den föreslagna höjningen, 2 500 kronor, av anslagsposten till reseersättningar m. m., eller sålunda med 3 400 kronor. Jag erinrar i detta sammanhang, att Kungl. Maj:t genom beslut den 8 februari 1946 anvisat högst 17 720 kronor till bestridande av vissa kostnader för reparation av domkapitels- och bibliotekshuset i Linköping m. m., att utgå med högst 13 290 kronor från stifts- och landsbibliotekens omkostnadsanslag samt med högst 4 430 kronor från nu ifrågakvarande anslag. Därvid förklarade Kungl. Maj:t Sig vilja framdeles taga under övervägande, i vad mån sistnämnda belopp å 4 430 kronor borde återgäldas statsverket ur kyrkofonden. Jag anser mig böra förorda, att hälften av detta belopp återgäldas ur kyrkofonden. Med hänsyn härtill bör kyrkofondens bidrag höjas med i avrundat tal ytterligare 2 000 kronor och sålunda för nästa budgetår ökas med $(3\ 400 + 2\ 000 =)$ 5 400 kronor.

Vid bifall till vad jag i det föregående förordat bör förevarande anslag, som nu är upptaget med 84 700 kronor, för nästa budgetår uppföras med $(84\ 700 + 5\ 600 - 5\ 400 =)$ 84 900 kronor.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Domkapitlen och stiftsnämnderna: Omkostnader för budgetåret 1947/48* anvisa ett *förslagsanslag*

av kronor 84 900.

3. Förslagsanslaget till Kurser för utbildande av kyrkomusiker m. m.

Kurserna för utbildande av kyrkomusiker inrättades i samband med införandet av lägre organistexamen och äro avsedda att främja utbildningen av kompetenta kyrkomusiker för mindre församlingar. Då organist- och kantorsbefattningarna i dylika församlingar till mycket stor del äro förenade med folkskolläraryrkebefattningar, har det nämligen ansetts ligga i det allmännas intresse att möjliggöra en förhållandevis snabb och billig utbildning av blivande folkskollärare till kyrkomusiker.

Kurserna äro anordnade såsom sommarkurser, baserade på musikstudier under terminerna vid vederbörande folkskoleseminarium. För specialundervisning av organistelever (s. k. övertimmar) åtnjuta musikleäraren vid seminariet särskild ersättning ur anslaget till avlöningar vid folkskoleseminarierna. Utbildningen avser att sätta de i kurserna deltagande seminarieeleverna i stånd att i samband med eller kort efter folkskolläraryrkeexamen avlägga lägre organistexamen. Varje kurs får omfatta högst 12 elever. Såsom deltagare skola först ifrågakomma dels sådana elever, som i kunskap och färdighet icke kommit till högre ståndpunkt än som normalt motsvarar första årets seminarieundervisning, dels ett antal mera försigkomna, vilka kunna beräknas bli färdiga att kursåret eller nästpåföljande år avlägga organist- och kantorsexamen. Kurserna bruka förläggas till folkskoleseminarierna i Uppsala, Lund, Göteborg och Umeå.

Musikaliska akademien utövar inseende över kurserna och fastställer timplan. För varje kurs finnes en av Kungl. Maj:t förordnad ledare, vilken uppbär arvode jämte rese- och traktamentsersättning. Dylik ersättning utgår för högst två resor till och från kursens förläggningssort. Till resekostnads- och traktamentsersättningar för kursernas ledare må, i mån av tillgång på anslagsmedel, användas sammanlagt högst 1 000 kronor. Undervisningen bestrides i regel vid varje kurs av två lärare (den ene vanligen musikleäraren vid vederbörande seminarium).

Examina ha under den gångna sommaren förrättats på sex orter, nämligen de fyra kursorterna samt Kalmar och Linköping. Musikaliska akademien förordnar censorer. Enligt beslut av Kungl. Maj:t den 17 maj 1935 äga censorerna uppbära rese- och traktamentsersättning samt särskilt arvode.

Anslaget sänktes år 1940 från 17 300 kronor till 12 500 kronor och nedsattes år 1941 ytterligare till 11 900 kronor. Minskningen har genomförts genom begränsning av undervisningstiden från 6 till 5 veckor, nedsättning av lärar- och ledararvodena samt minskning av antalet examensorter från 8 till 6. Anslaget, som från och med budgetåret 1944/45 höjts med 100 kronor och från och med budgetåret 1945/46 med ytterligare 1 600 kronor, utgår sålunda för närvarande med 13 600 kronor.

Musikaliska akademien har framhållit önskvärdheten av att undervisningstiden vid kurserna för utbildande av kyrkomusiker, så snart förhållandena det

medgåve, utsträcktes till att åter omfatta sex veckor. Akademien har vidare funnit önskvärt, att resekostnads- och traktamentsersättning finge utgå till vederbörande kursledare för åtminstone tre resor till och från kursernas förlägningsort för möjliggörande av en ökad inspektion av kursverksamheten. Några beräkningar rörande kostnaderna för de sålunda ifrågasatta åtgärdernas genomförande ha icke framlagts av akademien. Under förutsättning av att inga ändringar vidtoges i fråga om kursernas omfattning, har akademien beräknat anslagsbehovet för nästa budgetår till oförändrat belopp.

Jag delar akademiens mening om önskvärdheten av en återgång till den tidigare gällande undervisningstiden vid kurserna för utbildande av kyrkomusiker. Då emellertid de kurser, för vilkas anordnande medel utgå ur nu ifrågavarande anslag, skola taga sin början redan omedelbart efter innevarande vårtermins avslutande vid de folkskoleseminarier, vid vilka de anordnas, anser jag mig icke lämpligen nu böra föreslå någon ändring beträffande kursernas omfattning eller i fråga om de eljest för dem gällande bestämmelserna. Jag utgår ifrån, att akademien i sina anslagsäskanden för budgetåret 1948/49 återkommer till frågan om en utökning av undervisningstiden vid ifrågavarande kurser, samt förutsätter, att akademien härvid framlägger erforderliga beräkningar rörande kostnaderna för en dylik åtgärd.

Då förevarande anslag för nästa budgetår torde böra uppföras med oförändrat belopp, hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att till *Kurser för utbildande av kyrkomusiker* för budgetåret 1947/48 anvisa ett *förslagsanslag* av kronor 13 600.

Föredraganden.

4. Reservationsanslag till Tryckning av vissa finskspråkiga kyrkliga böcker m. m.

Genom beslut den 30 juni 1942 uppdrog Kungl. Maj:t åt biskopen Bengt Jonzon att ombesörja översättning till finska språket av erforderliga delar av den svenska evangelieboken och den därvid fogade lilla bönboken samt den svenska kyrkohandboken, att brukas i de finstalande delarna av Luleå stift. Översättningsarbetet fördelades av Jonzon mellan åtskilliga med finska språket och finnbygdens religiösa problem förtrogna präster. Sedan dessa utfört stora delar av arbetet, uppdrog Jonzon för tids vinnande åt kyrkoherden i Övertorneå pastorat, kontraktsprosten P. A. Boreman att fullborda detsamma. Efter framställning av Jonzon uppdrog vidare Kungl. Maj:t genom beslut den 19 september 1945 åt Boreman att i huvudsaklig överensstämmelse med vissa av Jonzon angivna grunder utarbeta förslag till en finskspråkig psalmbok, att brukas i de finstalande delarna av Luleå stift.

Sedan Boreman i skrivelser den 2 och 3 december 1946 anmält, dels att kyrkohandboken och evangelieboken föreläge färdiga i maskinskrift och endast

tarvade komplettering med psalmtexter och psalmhänvisningar, vilken komplettering ej kunde ske, förrän psalmbokens psalmer och nummer voro definitiva, dels att bönboken föreläge i handskrift, färdig att renskrivas, så snart de talrika psalmnumren kunnat införas ur den nya psalmboken, dels ock att psalmboksförslaget föreläge i det närmaste färdigt, har *biskop Jonzon* hos Kungl. Maj:t anhållit, att medel måtte ställas till förfogande för tryckning av ifrågavarande böcker enligt de av Boreman utarbetade manuskripten. Jonzon har därvid framhållit, att Boreman, enligt vad sakkunniga finska bedömare uttalat och Jonzon själv kunnat iakttaga, utfört det för finnbygdens andliga och kyrkliga liv högviktiga, mycket omfattande och krävande arbetet på ett synnerligen omsorgsfullt och skickligt sätt. Jonzon har vidare föreslagit, att det skulle uppdragas åt domkapitlet i Luleå att omhändertaga de tryckta upplagorna och på lämpliga villkor tillhandahålla böckerna för församlingar och enskilda. Beträffande tryckningskostnaderna har Jonzon anfört följande.

På min anmodan har Boreman från Almqvist och Wiksells Boktryckeri-aktiebolag begärt kostnadsberäkning å tryckning av 8 000 exemplar av psalmboken, 2 500 exemplar av evangelieboken med bönboken och 500 exemplar av kyrkohandboken jämte bindning av visst antal exemplar av dessa böcker. Beräkningen slutar på 26 812 kronor. Fullt exakt kan kostnadsberäkningen icke bliva, eftersom antalet sidor ännu icke låter sig beräkna med full noggrannhet.

Statskontoret, som överlämnat en av ämbetsverkets *tryckerikonstulent* upprättad promemoria, har anfört:

Enligt statskontorets mening bör det ligga i vederbörande församlingars intresse att anskaffa och för egna medel inköpa i ärendet omförmälda finskspråkiga kyrkliga böcker. Tryckningskostnaderna, som enligt den av tryckerikonstulenten hos ämbetsverket upprättade promemorian kunna beräknas till 30 000 kronor (jämför dock motion nr 57/1947 i I kammaren), lära därför i viss utsträckning kunna täckas av inflytande försäljningsmedel. Statskontoret föreställer sig vidare, att härutöver andra medel än statsmedel skulle kunna tagas i anspråk för ändamålet. Därest — trots de av tryckerikonstulenten berörda svårigheterna för tryckerierna att för närvarande effektuera beställningarna för statsverkets behov — böckerna ifråga skulle anses nu böra befordras till trycket, torde sålunda utgifterna härför endast till en del böra bestridas av statsmedel och för ändamålet anvisas ett till förslagsvis högst 10 000 kronor begränsat belopp.

Departement-
schefen.

Det torde vara uppenbart, att avsaknaden av finskspråkiga upplagor av de svenska kyrkliga böckerna måste medföra stora svårigheter för andakts- och gudstjänstlivet i rikets finsktalande församlingar. Särskilt kännbar torde avsaknaden av en officiell översättning av 1937 års svenska psalmbok vara. Jag vill därför förorda, att de nu i manuskript föreliggande, av kontraktsprosten Boreman utarbetade förslagen till finskspråkig psalmbok, evangeliebok med bönbok och kyrkohandbok befordras till trycket. Ett mindre tilläggshäfte till den svenska koralboken torde även vara behöfligt. Kostnaderna för slutredigering

och tryckning av ifrågavarande kyrkliga böcker samt utgivande av tillägget till koralboken torde kunna beräknas till sammanlagt 32 000 kronor. Dessa kostnader torde böra helt bestridas av statsmedel. För ändamålet torde å riksstaten för nästa budgetår böra uppföras ett reservationsanslag å nämnda belopp. Anslaget torde böra disponeras av domkapitlet i Luleå. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att, efter förslag av nämnda domkapitel, meddela erforderliga bestämmelser rörande anslagets disposition och därmed sammanhängande frågor.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Tryckning av vissa finskspråkiga kyrkliga böcker m. m.* för budgetåret 1947/48 anvisa ett *reservationsanslag* av kronor 32 000.

Vad föredragande statsrådet sålunda under punkterna 1—4 hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämma, bifaller Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten samt förordnar, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

G. v. Krusenstjerna.
